

ROZHODNUTIE RADY (EÚ) 2021/1102

z 28. júna 2021,

ktorým sa Komisia žiada, aby predložila štúdiu o situácii a možnostiach v Únii týkajúcich sa introdukcie, hodnotenia, produkcie, uvádzania na trh a používania bezchordátov ako agensov biologickej kontroly na území Únie a prípadný návrh, ak je to vhodné vzhľadom na výsledky štúdie

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 241,

keďže:

- (1) Agensy biologickej kontroly sú prirodzení nepriatelia, antagonisti alebo konkurenti, prípadne iné organizmy, ktoré sa používajú na kontrolu škodcov rastlín vrátane karanténnych škodcov, a to buď priamo alebo nepriamo prostredníctvom kontroly ich vektorov, burín a invázy nepôvodných rastlín.
- (2) Na účely tohto rozhodnutia sú zahrnuté iba agensy biologickej kontroly, ktoré patria medzi bezchordáty, ako je napríklad hmyz vrátane sterilných samcov hmyzu, roztoče a háďatká (ďalej len „agensy biologickej kontroly“).
- (3) Prístupy a typy právnych predpisov, ktoré jednotlivé členské štáty uplatňujú na uvoľňovanie, hodnotenie a pohyb agensov biologickej kontroly, sa značne líšia. Agensy biologickej kontroly však nepoznajú hranice a môžu sa šíriť mimo území, na ktoré boli zámerne uvoľnené na účely kontroly škodcov rastlín, burín a invázy nepôvodných rastlín.
- (4) Agensy biologickej kontroly sa často používajú pri pestovaní v skleníkoch a ich význam v udržateľnom poľnohospodárstve a lesnom hospodárstve narastá, konkrétne pri integrovanej ochrane proti škodcom (IOPŠ) a ekologickom poľnohospodárstve. Udržateľné poľnohospodárske systémy významne prispievajú k prechodu Únie na udržateľné potravinové systémy, ako sa uvádza v oznámení Komisie „Stratégia“ z farmy na stôl „v záujme spravodlivého, zdravého potravinového systému šetrného k životnému prostrediu“ a v oznámení Komisie o „Európskej zelenej dohode“ a podporuje aj v rámci budúcej spoločnej poľnohospodárskej politiky. Používanie agensov biologickej kontroly v tejto súvislosti pomáha znížiť závislosť od chemických prípravkov na ochranu rastlín.
- (5) Cieľom nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/2031⁽¹⁾ je chrániť Úniu pred zavlečením nových škodcov a zároveň účinnejšie bojovať proti existujúcim škodcom. Politika v oblasti zdravia rastlín, ktorú uvedené nariadenie obsahuje, sa zameriava najmä na skríning nových škodcov rastlín na celom svete, zabránenie preniknutiu takýchto škodcov rastlín na územie Únie a v prípade ich zavlečenia na ich včasné odhalenie a eradikáciu.
- (6) Preniknutie, usídlenie a šírenie škodcov rastlín môže ohroziť udržateľnosť poľnohospodárstva, lesov, prírodných prostredí, biodiverzity a ekosystémov. Celosvetový obchod, pohyb osôb, zmena klímy a extrémne poveternostné javy zvyšujú výskyt škodcov a rastlinolekárske riziká. Nové exotické druhy škodcov sú takisto hrozbou pre existujúce systémy Únie poľnohospodárskej a lesníckej produkcie, ako aj pre pôvodnú flóru a faunu. Introdukcia prirodzeného nepriateľa z regiónu, z ktorého škodca pochádza, môže prispieť k vhodnej stratégii kontroly, zároveň však môže predstavovať riziko pre pôvodnú flóru a faunu. Preto je pred introdukciou akéhokoľvek agensu biologickej kontroly potrebné vykonať vedecké posúdenie možných vplyvov na zdravie rastlín a biodiverzitu s použitím štandardnej metodiky vrátane posúdenia potenciálnych nežiaducich vplyvov na necieľové druhy, ekosystémy a biodiverzitu vo všeobecnosti.
- (7) Uznáva sa, že používanie agensov biologickej kontroly rastie vzhľadom na väčší dopyt zo strany poľnohospodárov, správcov zelených priestranstiev a záhradníkov, ktorí sa snažia znížiť svoju závislosť od chemických prípravkov na ochranu rastlín.

⁽¹⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/2031 z 26. októbra 2016 o ochranných opatreniach proti škodcom rastlín, ktorým sa menia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 228/2013, (EÚ) č. 652/2014 a (EÚ) č. 1143/2014 a zrušujú smernice Rady 69/464/EHS, 74/647/EHS, 93/85/EHS, 98/57/ES, 2000/29/ES, 2006/91/ES a 2007/33/ES (Ú. v. EÚ L 317, 23.11.2016, s. 4).

- (8) Medzinárodné organizácie, najmä Organizácia OSN pre výživu a poľnohospodárstvo prostredníctvom Medzinárodného dohovoru o ochrane rastlín (IPPC) a Európska a stredozemná organizácia pre ochranu rastlín (EPPO), vypracovali medzinárodné rastlinolekárské normy a usmernenia týkajúce sa bezpečného používania agensov biologickej kontroly a zohrávajú dôležitú úlohu pri vypracúvaní noriem pre analýzu rizík a výskum.
- (9) Producenti agensov biologickej kontroly vrátane malých a stredných podnikov (MSP) poskytujú inovačné a špecifické riešenia na ochranu plodín. Kontrola kvality agensov biologickej kontroly je základnou požiadavkou na zaistenie ich bezpečnosti a výkonnosti.
- (10) Jednotnejší prístup medzi členskými štátmi by mohol uľahčiť vývoj bezpečných agensov biologickej kontroly a ich prístup na trh. To by pomohlo vytvoriť príležitosti pre systémy poľnohospodárskej a lesníckej produkcie a pre kontrolu škodcov rastlín, pričom sa zabezpečí ochrana zdravia a životného prostredia.
- (11) Rada sa domnieva, že je potrebná štúdia o situácii a možnostiach Únie, pokiaľ ide o introdukciiu, hodnotenie, produkciu, uvádzanie na trh a používanie agensov biologickej kontroly, aby sa zlepšila ich dostupnosť a prístupnosť pre používateľov a zároveň zaistila bezpečnosť pre ľudí, zvieratá, rastliny, životné prostredie a potravinovú bezpečnosť v súlade s Medziinštitucionálnou dohodou z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva^(?), a najmä s jej bodom 10 o uplatňovaní článkov 225 a 241 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.
- (12) Takéto možnosti môžu zahŕňať posúdenie potenciálu harmonizácie kritérií, postupov a rozhodovania v Únii; potenciálu pre programy Únie zamerané na výskum, inováciu a šírenie poznatkov a pre posilnenú spoluprácu s príslušnými medzinárodnými organizáciami s cieľom urýchliť prístup na trh a zvýšiť dostupnosť agensov biologickej kontroly; a potenciálu na podporu investícií, inovácie a bezpečného používania agensov biologickej kontroly pri kontrole škodcov rastlín ako prvý krok smerom k harmonizovanému vymedzeniu širšej koncepcie biologickej kontroly,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Rada týmto žiada Komisiu, aby do 31. decembra 2022 predložila štúdiu o situácii týkajúcej sa introdukcie, produkcie, hodnotenia, uvádzania na trh a používania agensov biologickej kontroly (ďalej len „agensy biologickej kontroly“), ktoré patria medzi bezchordáty, na území Únie. Mali by sa posúdiť aj možnosti harmonizácie postupov na celom území Únie s cieľom uľahčiť propagovanie zavádzania agensov biologickej kontroly a ich prístup na trh, podporiť investície a inováciu v tejto oblasti a prispieť k bezpečnému používaniu agensov biologickej kontroly, a to aj v prípadoch, keď sú potrebné na kontrolu karanténnych škodcov, ako to vyžadujú orgány pre zdravie rastlín.

Článok 2

Rada žiada Komisiu, aby predložila návrh v prípade, ak sa to vzhľadom na výsledky štúdie ukáže ako vhodné riešenie, alebo aby v opačnom prípade informovala Radu o všetkých opatreniach, ktoré sú na základe výsledkov štúdie možné.

Článok 3

Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom jeho uverejnenia v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

^(?) Medziinštitucionálna dohoda medzi Európskym parlamentom, Radou Európskej únie a Európskou komisiou o lepšej tvorbe práva (Ú. v. EÚ L 123, 12.5.2016, s. 1).

V Luxemburgu 28. júna 2021

Za Radu
predsedníčka
M. do C. ANTUNES
